

TELUGU, Paper - I

(First Language)
(Composite Course)

సమయం : 3 గంటలు 15 నిమిషాలు

గరిష్ట మ

సూచనలు :

- 1) విద్యార్థులు అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయాలి.
- 2) ప్రశ్న పత్రాన్ని చదువుకోవడానికి 15 నిమిషాలు సమయం, సమాధానాలు రాయడానికి 3 గంటల సమయం ఇవ్వబడింది.
- 3) భాషాంశాలకు సంబంధించిన అతి అఘు సమాధాన ప్రశ్నలకు, బహులైచ్చిక ప్రశ్నలకు సంబంధించిన జవాబులను, సొంత వాక్యాలను ప్రధాన సమాధాన పత్రంలోనే (Main Answer Book) వ్రాయవలసి, ప్రధాన సమాధాన పత్రంలో జతచేసి ఇవ్వకూడదు.
- 4) భాషాంశాలకు సంబంధించిన జవాబులను ఒకే చోట, పరుసక్రమంలో రాయాలి.
- 5) సమాధానాలు స్పష్టంగాను, సరళ వ్యాపహారిక భాషలోను ఉండేటట్లుగా రాయాలి.

విభాగం - I

I. భాషాంశాలు : [పదజాలం - వ్యాకరణాంశాలు]

- 1) ఈ క్రింది అతి అఘు సమాధాన ప్రశ్నలకు గీతగీసిన పదాలకు అడిగిన విధంగా జవాబులు రాయండి. (8×)
  - అ) ప్రతి మనిషి పరుల హితము నే కోరుకోవాలి. గీతగీసిన పదానికి అర్థం రాయండి.
  - ఆ) వెలిగే స్వభావం గలవాడు - అనే వ్యుత్పత్త్యర్థం గల పదాన్ని రాయండి.
  - ఇ) ఉదకం మనకు జీవనాధారం - గీతగీసిన పదానికి రెండు పర్యాయ పదాలు రాయండి.

రూ) దేవతలు అప్పుడు తాగి అపరులయ్యారు - గీతగీసిన సదానికి రెండు వాచార్థ పదాలు రాయండి.

ఉ) పంటలు సందానికి నిరము అననరము - గీతగీసిన సదానికి విభిన్న సదం రాయండి.

ఊ) భగవంతుడు దయాశుయుడు. ఆయన గుణాతీతుడు. భక్తులను రక్షిస్తాడు.
లోకాన్ని అనుగ్రహిస్తాడు - ఈ వాక్యాలలోని సవర్ణదీర్ఘసంధి పదాన్ని గుర్తించి రాయండి.

ఋ) పరుల సొన్ను పాము వంటిది - గీతగీసిన సదానికి సమాసం ఏరును రాయండి.

ౠ) తన్ను చేస్తే త్తె అనుభవించాలి - ఇది ఏ రకమైన సంశ్లిష్ట వాక్యము ?

2) క్రింది అహలచ్చైకిక ప్రశ్నలకు సరియైన జవాబు గుర్తించి, సరియైన సమాధానమును సూచించే పదాన్ని వ్రాయండి. (2×1=2 మార్కులు)

అ) గుసగుసలతో కొమ్మ కొమ్మ పై నివసించి

ముక్కులానించు అకుముకి సిట్ట దంపతులు - ఇందులోని అలంకారాన్ని గుర్తించి రాయండి.

A) రూపకాలంకారం

B) స్వభావోక్తి అలంకారం

C) శ్లేషాలంకారం

ఆ) జీవని - ఇది ఏ గణమో గుర్తించి రాయండి.

A) 'భ' గణం

B) 'జ' గణం

C) 'య' గణం

3) క్రింది వాక్యాలను ఉదాహరణలతో అర్థపరిచి మొత్తం సరియైన సాంఘిక వాక్యాలను రాయండి.

- a) విద్యార్థులు చదువు
b) పాఠశాలలు

విభాగం - II

II. అవగాహన - సరియైనది.

(20 మార్కులు)

(1×5=5 మార్కులు)

4) క్రింది విద్యాలలో ఒక విద్యార్థిని సరియైనట్లుగా రాయండి.
అనునది మెట్టివారిలను నందమూ ధర్మపథంలు ధాత్రిలో;
విను, వది వేస్తారందోకాడు విశుద్ధధర్మపథాయాణుండు గ
జ్ఞానో కలుగండ్ సందియము : గోల సనాతనధర్మముంది యె
వ్యనికిని నీకు బోలె బుధ నత్సల ! యిట్లు చరించవచ్చునే.

(తేదా)

తేవో గానల గందముల ఫలముల్, తేవో గుహల్తేయముల్
తేవో యేబుల బల్లనాస్తరణముల్ తేవో సదాయాత్మలో
తేవో నీవు నిరక్తుల న్మనున జాలింబొంది భూసాలురన్
సేవల్తేయంగ బోదు రేలోకో జనుల్ శ్రీకాళహస్తీశ్వరా !

5) క్రింది అపరిచిత వాక్యాన్ని చదివి, ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు వాక్య రూపంలో సమాధానాలు రాయండి.

(5×1=5 మార్కులు)

అప్పుడెప్పుడు బల్లు నాడంబరముగాను

సజ్జనుండు బల్లు చల్లగాను

కును మ్రోగునట్లు కనకంబు మ్రోగునా

విక్రయాభీరామ ! వినుర వేను !

3

ప్రశ్నలు:

- అ) అబ్దుడు మాట్లాడే తీరు ఎలా ఉంటుంది ?
- ఆ) సల్మానుడు ఏ విధంగా మాట్లాడుతాడు ?
- ఇ) కందు ప్రాసంగిని మోగనిదేది ?
- ఈ) సల్మానుని దేనిలో కవి పోల్చాడు ?
- ఎ) ఏ వర్ణం ఏ శతకంలోనిది ?

6) క్రింది అవలిపిత గద్యాన్ని చదివి, ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు వాక్య రూపంలో సమాధానాలు రాయండి.

(5×1=5 మార్కులు)

అరబ్బీయ సాహిత్యంలో తెలుగు సాహిత్యానికి సమున్నతమైన స్థానం ఉంది. తెలుగు సాహిత్యానికి వేయి సంవత్సరాల ఘనచరిత్ర ఉంది. అదికవి నన్నయ నుండి రువాబీ వరకు ఎందరో మహాకవులు తెలుగు సాహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేశారు. కవిత్వం మహాభారతాన్ని అనువదించారు. మహాభారతం సంచన మేరగా ప్రఖ్యాతి పొందింది. సౌతన తేటతెలుగు భాషలో మహాభారతమును అనువదించారు. కవి సాహిత్యాన్ని సృష్టించిన కీర్తి సాందిన శ్రీరాధుడు ఎన్నో రచనలు చేశారు. శ్రీకృష్ణదేవరాయల కాలం తెలుగు సాహిత్యానికి స్వర్ణయుగం. వేమన, బద్దిన, ధూర్జటి మొదలైన శతక కవులు శతక గ్రంథాలను అందించారు. వేమన ప్రజాకవిగా పేరుపొందారు. గురజాడ తెలుగు భాషలో తెలుగు భారతిని తీర్చిదిద్దాడు. కందుకూరి నంబు సంస్కృతాత్మకమైన రచనలు చేశారు.

ప్రశ్నలు:

- అ) ఎవరి కాలం తెలుగు సాహిత్యానికి స్వర్ణయుగం ?
- ఆ) ప్రజాకవిగా పేరుపొందిన శతక కవి ఎవరు ?

- 2) కందుకూరి ఎలాంటి రచనలు చేశారు ?
- 3) కవిత్వయం దేనిని అనువదించారు ?
- 4) మహాభారతం ఏ విధంగా ప్రఖ్యాతి పొందింది ?

7) క్రింది రామాయణంలోని వాక్యాలను వదవండి. ఆ వాక్యాలకు సంబంధించినవో గుర్తించి, ఆ కాండం పేర్లు రాయండి. (5×1=5 మార్కులు)

- అ) శ్రీరాముడు యుద్ధ నీతిని అనుసరించి సైన్యాన్ని వివిధ భాగాలుగా విభజించాడు.
- ఆ) రామ సుగ్రీవులు క్షింధలో అగ్నిసాక్షిగా మైత్రీ చేసుకున్నారు.
- ఇ) సీతామలయ్యలు కైతేయి వ్యయంగా తెచ్చి ఇచ్చిన వారచీరలను ధరించారు.
- ఈ) వాంతుడు వాల్మీకి మహర్షికి రామాయణ గాథను సంక్షిప్తంగా వివరించాడు.
- ఉ) ప్రాణ త్యాగానికి సిద్ధపడ్డ సీతకు శుభ శకునాలు లోచాయి.

విభాగం - III

III. వ్యక్తికరణ - పుటనాత్మకత. (38 మార్కులు)

అ) ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యములు మించకుండా అష్టమ సమాధానాలు రాయండి. (9×2=18 మార్కులు)

- 8) "సర్వక్షయచాల" పాత్యభాగ కవి "విజ్ఞాన" గురించి రాయండి.
- 9) "శరకం" ప్రక్రియను వివరించండి.
- 10) "జీవని" పాత్యభాగాన్ని రచించిన వి. చంద్రశేఖర రావు గారి గురించి కవి పరిచయం రాయండి.

11) "కథానిక" ప్రక్రియను వివరించండి.

12) రచయిత్ర ఎల్లమ్మలో గుర్తించిన గొప్ప లక్షణాలు ఏవి ?

13) గిరిశం ఎలాంటివాడు ? మీ సొంతమాటల్లో రాయండి.

14) "సీత" పాత్ర స్వభావాన్ని గురించి రాయండి.

15) "కైకా ! రాముడు నీకేం అవకారం చేశాడు రాముడిని వదలి ఒక్కక్షణమైన ఉండలేను" - అని దశరథుడు కైకతో వలికిన మాటను బట్టి మీరేమి గ్రహించారు ?

16) సంపాతి వృత్తాంతాన్ని వివరించండి.

అ) ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది వాక్యములు మించకుండా వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయండి.

(4×5=20 మార్కులు)

17) జలియన్‌వాలా బాగ్ దురంతాన్ని సవివరముగా తెల్పుండి.

(లేదా)

అనుచరులు నిన్ని రకాలుగా ఉంటారు ? వారి స్వభావాలను విశ్లేషించి రాయండి.

18) బతుకు గంప పాఠ్యభాగ సారాంశాన్ని సంక్షిప్తంగా సొంతమాటల్లో రాయండి.

(లేదా)

మంచి వక్తగా ఎదగాలంటే ఏమి చేయాలో ఉపన్యాస కళ' అనే పాఠం ఆధారంగా రాయండి.

19) శ్రీమద్రామాయణ రచనకు వాల్మీకి మహర్షికి సేరగా కల్పించిన అంశాలు ఏవి ? వివరించండి.

(లేదా)

వాలి సుగ్రీవుల వైరానికి గల కారణములు రాయండి.

20) మీ సాఠశాలలో జరిగే భాషోత్సవాలకు ప్రముఖ కవి వచ్చారు. కవులను గురించి తెలుసుకోవడానికి ప్రశ్నావళిని తయారుచేయండి.

(లేదా)

మీకు నచ్చిన స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడిని ప్రశంసిస్తూ, అభినందన పత్రం రాయండి.